

## บทคัดย่อ

การศึกษา “รูปแบบการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการพัฒนาอาชีพของกลุ่มผ้าด้นมือ ตำบลป่าแดง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่” มีวัตถุประสงค์เพื่อหารูปแบบการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการพัฒนาอาชีพของกลุ่มผ้าด้นมือ ประชากรได้แก่ ผู้ผลิตจำหน่ายผ้าด้นมือ ผู้รับจ้างทำผ้าด้นมือ และผู้สนใจฝึกเป็นอาชีพเสริมในตำบลป่าแดง รวม 40 คน วิธีดำเนินการเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพที่ใช้กระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วม ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. รูปแบบการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการพัฒนาอาชีพของกลุ่มผ้าด้นมือตำบลป่าแดง เป็นกลุ่มที่มีคณะกรรมการ 2 ฝ่าย คือฝ่ายบริหารมีคณะกรรมการ 10 คน กับฝ่ายดำเนินงานที่แบ่งเป็นฝ่ายการตลาดและประชาสัมพันธ์ ฝ่ายผลิตและตรวจสอบคุณภาพ ฝ่ายออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์ ฝ่ายการเงินและบัญชี ฝ่ายธุรการและปฏิคม สมาชิกแบ่งเป็น 6 กลุ่มย่อย ทุกกลุ่มเลือกหัวหน้าและตัวแทนกลุ่มเป็นคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ตามความสามารถและความถนัด มีกฎข้อบังคับกลุ่มที่กำหนดบทบาทหน้าที่คณะกรรมการและสมาชิกชัดเจน มีการจัดตั้งกองทุนให้สมาชิกได้ประโยชน์ร่วมกัน สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการผลิต การควบคุมคุณภาพมาตรฐาน การพัฒนาสินค้า การจำหน่าย และร่วมกันวางแผนทางการพัฒนาการบริหารจัดการกลุ่มทุกด้าน มีการเชื่อมโยงกับกลุ่มอาชีพอื่นในตำบลเพื่อเพิ่มแรงงานในการผลิต และเชื่อมโยงกลุ่มผ้าด้นมือในตำบลช่อแฮในลักษณะเครือข่ายพัฒนาอาชีพเพื่อความเข้มแข็งและยั่งยืนของกลุ่ม

2. การขับเคลื่อนและพัฒนา มีประธานฯ คณะกรรมการและสมาชิกเป็นกลไกหลัก โดยประธานสั่งการและติดตามตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง มีการจัดทำสัญลักษณ์ประจำกลุ่ม ตราสินค้า จดทะเบียนเครื่องหมายการค้า จดทะเบียนรับรองกลุ่ม และการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) คณะกรรมการและสมาชิกร่วมกันวางแผนด้านการผลิตการควบคุมคุณภาพและการตลาดโดยมีเครือข่ายผ้าด้นมือเทศบาลตำบลช่อแฮเป็นแรงหนุน หน่วยงานภาครัฐเป็นกลไกหนุนเสริมให้การขับเคลื่อนมีความคล่องตัวมากขึ้นเช่น ด้านคุณภาพ เอกลักษณ์สินค้า การตลาด และการพัฒนาทักษะฝีมือ มีพาณิชย์จังหวัด พัฒนาการจังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด พัฒนาฝีมือและแรงงานจังหวัด เป็นกลไกสนับสนุน ด้านการจัดหาวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น เทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นกลไกสนับสนุน ส่วนสถานศึกษาในชุมชนเป็นกลไกสนับสนุนด้านการสืบทอดภูมิปัญญา

3. ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการวิจัยคือ สมาชิกเกิดกระบวนการคิดที่เป็นระบบ มีการยอมรับซึ่งกันและกัน เปิดรับแนวคิดใหม่มากขึ้น เกิดความรู้สึกมีส่วนร่วมและมีทางเลือกมากขึ้นในการแก้ปัญหาและพัฒนาอาชีพ มีรายได้สม่ำเสมอจนเกิดความรู้สึกมั่นคงในอาชีพ เกิดเครือข่ายด้านการตลาด การควบคุมคุณภาพมาตรฐานและราคาสินค้าขึ้น สมาชิกได้พัฒนาทักษะฝีมือและเทคนิควิธีการจนมีฝีมือได้มาตรฐานมีรายได้สูงขึ้น ส่วนกลุ่มมีกำลังในการผลิตเพิ่มขึ้นและความเข้มแข็ง คณะ

กรรมการทำงานตรงตามบทบาทหน้าที่มากขึ้นและมีการรับผิดชอบทำหน้าที่ของตนส่วนชุมชนมีความเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจคือ สมาชิกในชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น ส่งผลให้กลุ่มอาชีพอื่นมีรายได้ดีขึ้น เศรษฐกิจชุมชนเข้มแข็ง และความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับทีมวิจัยคือเกิดทักษะการทำงานเป็นทีม กระบวนการคิดวิเคราะห์ กำหนดทางเลือกและประเมินผลทางเลือก อันเป็นกระบวนการวิจัยที่จะสามารถนำไปปรับใช้ในการแก้ปัญหาอื่นๆ ต่อไป

4. องค์ความรู้ที่ได้จากกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันได้แก่ 1) กระบวนการบริหารจัดการที่เป็นระบบที่เกิดจากการวิจัยและพัฒนาของชุมชน 2) การมีส่วนร่วมและความรู้สึกเป็นเจ้าของช่วยลดความขัดแย้งและความเป็นปฏิกิริยาในหมู่สมาชิก ทำให้สมาชิกมีการมองปัญหาอย่างเป็นระบบและกว้างขึ้น 3) ได้รูปแบบการสนับสนุนจากภาครัฐในลักษณะการหนุนเสริมการวิจัยและพัฒนาที่เกิดจากความต้องการของชุมชน